

ціледосягненням, і як правило, утворюючих і відновлюючих політичні інститути» [3, с. 6].

д) форма державного правління відображає один із головних механізмів вирішення суспільних конфліктів. Її ефективність, крім іншого, визначається спроможністю забезпечити цю роль. Річ у тім, що колізії між суб'єктами публічно-правових відносин породжують юридичний конфлікт, тобто такий розвиток протиріччя, котре передбачає активне протиставлення позицій сторін відповідного правовідношення і завжди супроводжується їх протистоянням. Такі конфлікти є об'єктивно неминучими і можуть бути не пов'язані з особами, які наділені відповідними публічними повноваженнями. Якщо сторони спробують урегулювати розбіжності за допомогою юрисдикційних процедур, цей конфлікт набуває характеру конституційно-правового спору. Під останнім, в свою чергу, розуміється така «розбіжність, яка виникла між суб'єктами конституційних правовідносин в сфері реалізації норм конституційного права і яка підлягає розв'язанню в особливому порядку, установленому законом, у тому числі шляхом використання державними органами повноважень юрисдикційного характеру» [1, с. 3-4]. Іншими словами, форма державного правління покликана створити механізм переведення можливих політичних конфліктів у русло «правового спору», який вирішується на підставі і за процедурами, передбаченими правовими нормами.

Список використаних джерел:

1. Брежнев О.В. Конституционно-правовые споры как явления современной действительности (генезис, содержание, порядок разрешения) / О.В. Брежнев // Сравнительное конституционное обозрение, 2005, №4 (53). – С. 3-8.
2. Денисов А.И. Сущность и формы государства / А. И. Денисов. – М.: Изд-во МГУ, 1960. – 524 с.
3. Политический процесс: основные аспекты и способы анализа: Сб. учебных материалов / Под ред. Мелешкиной Е.Ю. – М.: Изд-во «Весь Мир», 2001. – 304 с.

СОЦІОЛОГІЧНА ПРИРОДА ПРИНЦИПІВ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА

Задорожна С.М.,

доцент кафедри міжнародного права Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, кандидат юридичних наук

Комплексний підхід є необхідним для дослідження не тільки відносно міжнародного права в цілому, а його принципів, що включає лінгвістичне і формально логічне, філософське і соціологічне, психологічне і історичне, етичне і юридичне, інше обґрунтування природи принципів міжнародного права, їх змісту і форми, місця і ролі в різних видах міжнародних і внутрішньодержавних правовідносинах юрипличній практиці і правовій системі суспільства в цілому. Принципи права є спільними правовими поняттями, логічними правилами, принципами, які використовуються при тлумаченні й застосуванні права як міжнародного, так і внутрішньодержавного. Свій початок вони беруть як в концепціях природного права.

З появою руху «вільного права» (Freirechtsbewegung), започаткованого французькими, австрійськими та німецькими науковцями Є. Ерліхом (вважався духовним главою руху), Ф. Жене, Г. Канторовичем, Г. Гурвичем, Е. Фуксом та ін., вивчення правознавчої академії внутрішніх справ зовсім лише «формального» права (встановленого державою) тобто чинного законодавства, стає недостатнім для осягнення природи і дійсності права. [4, С.32]. Юриспруденцію такого типу Є. Ерліх вважає морфологією людського суспільства. Призначення юриспруденції - пошуки «живого права» у взаєминах індивідів, людських спільнот, об'єднань тощо. За Ерліхом, «живе право» панує здебільшого не в кодексах законів, а в юридичних документах, зокрема в

договорах угодах заповітах та ін. Право «живе» в оточенні різних соціальних явищ, які впливають на нього, але й вони відчувають його вплив. По таких явищах належать економіка і політика, а в міжнародному праві — це економіка та зовнішня політика.

Зокрема, економіка впливає на міжнародне право через зовнішню державу, політику. Безпосередній вплив економіки на право проявляється в праві держави розпоряджатися засобами виробництва, які знаходяться в її власності. Найтипівішим є опосередкований вплив економіки на право. Це виявляється у визначенні державою напрямів зовнішніх економічних стратегій, зближення ринкових відносин держави із країнами партнерами і таке ін.

Що ж до політики, то вона з'явилася разом із державою. Інші суб'єкти політичної системи (партії, громадські об'єднання тощо) формувалися поступово, набуваючи навички впливу на розробку і здійснення політики. Політика може проводитися в різних територіальних рамках — держави, регіону, міжнародного співтовариства. Ми розглядаємо політику держави, яка (політика) може бути визначена як зовнішній (міжнародний) стратегічний курс держави (має три види діяльності: виробітку курсу політики, вибір цього курсу, реалізація вибраного курсу). Вироблення курсу політики, як правило, — прерогатива політичних партій. Виборці, що голосують на виборах за програму тієї чи іншої партії, вибирають курс політики держави. Реалізація вибраного курсу політики здійснюється через механізм держави урядом, сформованим партією (або блоком партій), яка перемогла на виборах. Держава відповідальна за реалізацію політичного курсу, який повинен відповідати інтересам суспільства.

Воля держави нерозривно взаємопов'язана з такими формами суспільної свідомості, як ідеологія і політика держави, які в кінцевому рахунку обумовлені характером привелоючих в суспільстві форм власності і системою заснованих на ній виробничих відносин, ступенем активності тих чи інших соціальних груп і співвідношенням громадських сил. Цей взаємозв'язок проявляється в тому, що воля держави приймає участь у формуванні її політичного курсу, а політичний курс держави визначає принципові напрямки його реалізації [2, С.137].

Характерною рисою функціонування основних принципів полягає в тому, що вони в набагато більшому ступені ніж інші міжнародно-правові норми впливають на міжнародні відносини за допомогою не тільки правового, але й політичного механізму нормативного регулювання [3, С.9].

Зовнішня політика держави і право тісно взаємозалежні. Процес укладення міжнародних договорів також є політичним за своїм характером. Принципи міжнародного права, здійснюються соціальними групами, класами, народами (націями), а процес їх реалізації в будь-якому випадку набуває політичного характеру. Якщо принципи вірно відбиваються в політиці і згодом одержують законодавче закріплення, можна сказати, що політика відповідає праву. Якщо політика спотворює принципи справедливості та свободи, то відповідно праву вона не стає й існує у формі довільного законодавства. Актуально звучать нині слова Іммануїла Канта: «... всій політиці слід преклонити коліна перед правом». Так Стаття 18 Конституції України закріплює що «зовнішньополітична діяльність України спрямована на забезпечення її національних інтересів і безпеки шляхом підтримки миру та взаємовигідного співробітництва з членами міжнародного співтовариства на основі загальновизнаних принципів і норм міжнародного права» [1].

Сучасна філософська методологія, в основу якої перш за все покладено й теорію природного права, дозволяє показати взаємодію суб'єктивного права з економікою, політикою, ідеологією, національною і духовною сферами в суспільстві; розкрити виникнення, розвиток і реалізацію суб'єктивних прав

індивіда, його спільнот і організацій; пов'язати конкретні правомочності з конкретними потребами і інтересами суб'єктів міжнародного права, юридичними та іншими засобами їх задоволення.

Список використаних джерел:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141
2. Василенко В.А. Основы теории международного права - Киев: Вып. шк. 1988 - 288 с.
3. Курс международного права. В 7-и т. Т.2 Основы политическ. международного права / Г.В. Игнатьенко, В.А. Калыташкин, Б.М. Клименко и др. - М.: Наука, 1989 - 240с.
4. Музыка І.В. Проблема легальності та легітимності номінального права в соціологічному правознавстві: історико-правовий аспект // Часопис Київського університету права : Науково-теоретичний часопис. - 2011. - № 3. - С. 31-35.

ТЕОРЕТИКИ-МЕТОДОЛОГІЧНІ ДЕТЕРМІНАНТИ ПСИХОЛОГІЧНОГО ВПЛИВУ В ПРОЦЕСІ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Лигун Н.В.,

доцент кафедри прикладної педагогіки та роботи з персоналом Національної академії внутрішніх справ, кандидат психологічних наук

Психологічний вплив однієї людини на іншу привертав та привертає увагу багатьох дослідників ще з давніх часів. В 350 р. до н.е. Аристотелем було обгрунтовано мистецтво психологічного впливу на інших людей, який виділяв технічні і нетехнічні способи переконання. В подальшому вчення Аристотеля було розвинуто Цицероном, який сформулював, що: «існує три дії красномовності: переконати, підсолити і схвилювати». В творах Цицерона містяться згадки про десятки прийомів можливого впливу на людину під час розмови. Достатньо пригадати такі, як відступ, підсумування, повторення, підказка, фронія, замовчування, відволікання, приклад, прохання, побажання, виправлення, оклик і багато інших.

В Росії значний інтерес до психологічного впливу спостерігається в другій половині XIX століття. Демократизація судових розглядів сприяє появі таких ораторів, як П.А. Александрова, А.Ф. Коні, Ф.Н. Плевако, В.Д. Спасовича, які досить успішно застосовувалися методи психологічного впливу, як повторення, порівняння, характеристика, перебільшення і т.д.

В радянські часи розкриттю проблеми психологічного впливу приділяли значну увагу такі вчені, як Л.С. Виговський, А.С. Макаренко, Б.Ф. Поршнев, К.С. Станіславський та ін.

Українські дослідники Г.О.Балл, В.І. Барко, О.М. Бандурка, Н.Л. Коломійський, В.О. Татенко, В.В. Третяченко, Т.С. Яценко працювали і працюють над розкриттям цієї складної проблеми.

На думку Татенка В.О. «вплив може бути сильним і слабим, глибоким і поверховим, прямим і непрямым, безпосереднім і опосередкованим, очікуваним і неочікуваним, усвідомленим і неусвідомленим, навмисним і ненавмисним, вмотивованим і невмотивованим, ефективним і невиразним, конструктивним і деструктивним, життєдайним і згубним тощо. Застосовуючи інший критеріальний ракурс, можна диференціювати впливи за авторством (мої, твої, наші, ваші), за сферою (зовнішні, внутрішні), за вектором дії (відцентрові, доцентрові), за характером (оригінальні, традиційні), за значущістю (суттєві, несуттєві), за часом (своєчасні, несвоєчасні), за рівнем (високого, низького) тощо»[3].

У психологічній літературі поняття «вплив», «види», «способи», «методи» та «прийоми» його реалізації трактуються авторами по-різному. Так, наприклад, Г.М. Андрєєва виділяє чотири способи впливу індивідів один на одного: зараження, навіювання, переконання і наслідування [1].